

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2022

(skrajne daty)

Rok akademicki 2020/2021, 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Dydaktyka języka niemieckiego II
Kod przedmiotu*	MSN2
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych
Kierunek studiów	Filologia germańska
Poziom studiów	II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2; rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	specjalizacyjny, obowiązkowy
Język wykładowy	niemiecki
Koordynator	dr Bogusława Rolek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Katedry Germanistyki

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15	30							2
3	15	40							7

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Semestr 2: zaliczenie bez oceny (w) oraz zaliczenie z oceną (ćw.), forma tradycyjna lub zdalna.

Semestr 3: zaliczenie bez oceny (w), zaliczenie z oceną (ćw.) oraz egzamin, forma tradycyjna lub zdalna

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka niemieckiego na poziomie C1.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie z metodami i techniki nauczania różnych aspektów języka i wszystkich sprawności językowych, zgodnie z aktualną wiedzą naukową (współczesne zmodyfikowane podejście komunikacyjne). Zapoznanie z procesami komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym działalności pedagogicznej (dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej) oraz ich prawidłowości i zakłóceń; metodyką wykonywania zadań – normami, procedurami i dobrymi praktykami stosowanymi działalności dydaktycznej, a także z etyką zawodu nauczyciela.
C2	Kształtowanie umiejętności odpowiedniego wykorzystania materiałów dydaktycznych, planowania lekcji oraz dokonania weryfikacji i oceny procesu dydaktycznego z uwzględnieniem diagnozy oraz właściwego doboru metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
C3	Kształtowanie kompetencji społecznych odpowiednich dla poziomu studiów. Rozwijanie zdolności do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, świadomość specyfiki roli nauczyciela języka obcego, a także etyki zawodu nauczyciela, kompetencji komunikacyjnych, kreatywności, kształtowanie postawy otwartości na nowe rozwiązania i współpracę w zespole oraz umiejętności organizacyjnych pozwalających na realizację działań pedagogicznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę w zakresie dydaktyki języka obcego, obejmującą terminologię, teorię i metodologię używaną w obrębie właściwej specjalności, rozumie jej źródła,	N_W4, N_W10
EK_02	posiada wiedzę zakresu nauk pomocniczych i dla studiów filologicznych, m in. pedagogiki, posiada pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej właściwą dla danej specjalności,	K_W05 N_W1, N_W3 N_W9
EK_03	ma wiedzę związaną z etyką zawodu nauczyciela, funkcjonowaniem placówek oświatowych (w tym przepisami BHP) oraz możliwościami uzyskania awansu zawodowego,	NW_11 NW_12 NW_13

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_04	umie samodzielnie zdobywać wiedzę potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje związane z dziedzinami naukowymi w obrębie właściwej specjalności, poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i umiejętności pedagogicznych, jak również kierowania własną karierą zawodową po ukończeniu właściwej specjalności, a także potrafi współpracować w zespole, kierując się zasadami etycznymi w wykonywanej działalności,	K_U02 K_U06 K_U07 N_U2, N_U3 N_U4, N_U8 N_U12 N_U13 N_U14
EK_05	potrafi pracować w zespole, dyskutuje w grupie, nawiązuje kontakt ze słuchaczami, inspiruje innych do pracy zespołowej, zasięga opinii ekspertów,	K_U10 NK_6
EK_06	student ma świadomość zakresu posiadanej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju osobistego oraz doskonalenia umiejętności w trakcie realizowanych działań pedagogicznych, jak również wykazuje gotowość do podejmowania działań na rzecz podnoszenia jakości pracy w instytucjach oświatowych.	K_K04 NK_1 NK_7

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Semestr 2
Aktualna podstawa programowa MEN w zakresie języka obcego dla szkół ponadpodstawowych. Cele kształcenia i treści nauczania, rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia. Program nauczania – tworzenie i modyfikacja, analiza, ocena, dobór i zatwierdzanie.
Formalna struktura lekcji języka niemieckiego jako jednostki metodycznej. Sytuacje wpływające na przebieg lekcji. Planowanie lekcji. Formułowanie celów lekcji i dobór treści nauczania.
Dobór metod dydaktycznych, metody aktywizujące, metoda projektów. Praca badawcza ucznia.
Formy pracy na lekcji języka niemieckiego. Indywidualizacja nauczania. Nauczanie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Dostosowywanie nauczania do potrzeb i możliwości ucznia.
Koncepcja inteligencji wielorakich H. Gardnera a planowanie lekcji języka niemieckiego.
Semestr 3
Neurodydaktyka. Psycholingwistyczne podstawy nabywania języków obcych.
Uczenie się w kontekście neurodydaktyki. Mózg – budowa i funkcje.
Pamięć i koncentracja.
Strategie uczenia się w świetle najnowszych badań.
Praca nad rozwojem ucznia. Kształtowanie u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej. Przygotowanie ucznia do samokształcenia. Dwujęzyczność, wielojęzyczność – istota, założenia, cele. Wielojęzyczność – w dokumentach Unii Europejskiej. Polityka językowa Unii Europejskiej – programy i inicjatywy.

Ocenianie i certyfikowanie osiągnięć uczniów (rodzaje testów, egzaminów i certyfikatów językowych, Europejskie Portfolio Językowe). Konstruowanie testów.
Warsztat pracy nauczyciela oraz analiza i ocena jego własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia. Ewaluacja.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Semestr 2
Style poznawcze i strategie uczenia się a style nauczania. Nakład pracy i uzdolnienia w uczeniu się języka obcego.
Programy i materiały do nauczania języka obcego – krytyczna analiza wybranych kursów do nauczania języka niemieckiego jako obcego.
Kluczowe kompetencje w ramach nauczania języka niemieckiego: nauczanie sprawności mówienia, czytania, rozumienia ze słuchu i pisanie w języku niemieckim.
Podejścia do nauczania gramatyki. Nauczanie indukcyjne. Odkrycie sterowane.
Odkrywanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień uczniów. Wspomaganie rozwoju poznawczego. Kształtowanie pojęć, postaw oraz umiejętności praktycznych. Strukturyzacja wiedzy. Powtarzanie i utrwalanie wiedzy i umiejętności.
Błędy językowe – poprawianie uczniowskich błędów w mowie i piśmie.
Nauczanie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
Semestr 3
Modelowanie procesów pamięciowych.
Strategie wspomagające proces zapamiętywania.
Strategie uczenia się w świetle najnowszych badań.
Kształtowanie motywacji do uczenia się języków obcych. Kształtowanie nawyków systematycznego uczenia się z różnych źródeł wiedzy, stymulowanie samodzielnej pracy ucznia w kontekście uczenia się przez całe życie.
Rola emocji w nauczaniu języków obcych.
Nauczanie zdalne, nauczanie hybrydowe.
Planowanie lekcji języka obcego z uwzględnieniem wiedzy przedmiotowej. Przygotowanie konspektu lekcyjnego.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	w, ćw
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, projekt, kolokwium, egzamin	w, ćw

EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, projekt, sprawozdanie	w, ćw
EK_05	obserwacja w trakcie zajęć	w. ćw
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Uzyskanie min. 60% z przewidzianych prac zaliczeniowych/ egzaminu uprawnia do otrzymania pozytywnej oceny z przedmiotu. Zaliczenie pisemne lub ustne w formie tradycyjnej i zdalnej, egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej.

Skala ocen:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 96%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 90%-95%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 80%-89%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 70%-79%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-69%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	100
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	6
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	150
SUMA GODZIN	256
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	9

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Bausch, K.-R. / Christ, H., Krumm i H.-J. 2003: Handbuch Fremdsprachenunterricht. Tübingen, Basel: Franke Verlag.
- Berger, L. / Grzega, J. / Spannagel, Ch. (2011): Lernen durch Lehren im Fokus – Berichte von LdL-Einsteigern und LdL-Experten. Berlin: epubli.
- Bimmel, P. / Kast, B. / Neuner, G. 1994: Arbeit mit Lehrwerkktionen. München: Langenscheidt
- Bogdanowicz, M. / Smoleń, M. 2004: Dysleksja w kontekście nauczania języków obcych. Gdańsk
- Bolton, S. 1995: Probleme der Leistungsmessung. Lernfortschrittstests in der Grundstufe. München: Langenscheidt.
- Börner, W. / Vogel, K. (2004): Emotion und Kognition im Fremdsprachenunterricht. Tübingen: Narr.
- Czaplikowska, Renata/ Kubacki, Artur, Dariusz (2010): Grundlagen der Fremdsprachendidaktik. Kraków: Wydawnictwo Krakowskie.
- Czaplikowska, Renata/ Kubacki, Artur, Dariusz (2016): Methodik des Deutschunterrichts. Lehr- und Übungsbuch für künftige DaF-Lehrende. Chrzanów: Wydawnictwo Biura Tłumaczeń „Kubart”.
- Dahlhaus, B. 1994: Fertigkeit Hören. Berlin: Langenscheidt Verlag.
- Dauvillier, Ch. 2001: Im Sprachunterricht spielen? aber ja! München: Goethe Institut
- Dauvillier, Ch. / Levy- Hillerich, D. 2001: Spiele im Deutschunterricht. Fernstudieneinheit 28. München, Langenscheidt.
- Dieling, H. / Hirschfeld, U. 1995: Phonetik lehren und lernen. Berlin: Langenscheidt Verlag
- Doyé, P. 1992: Typologie der Testaufgaben für den Unterricht Deutsch als Fremdsprache. Berlin/ München: Langenscheidt
- Edmondson, W. / House, J. 1993: Einführung in die Sprachlehrforschung. Tübingen, Basel: Francke Verlag.
- Ehlers, S. 1992: Lesen als Verstehen. Berlin: Langenscheidt Verlag.
- Fremdsprache Deutsch (2009): Zweiklang im Einklang – Integriertes Sprachen und Fachlernen (CLIL).
- Fremdsprache Deutsch (2010): Blended Learning.
- Fremdsprache Deutsch (2011): Portfolioarbeit.
- Funk H. / Koenig, M. 1991: Grammatik lehren und lernen. Berlin: Langenscheidt Verlag.
- Gajek, E. (2006): Edukacja językowa w Unii Europejskiej. Informator i przewodnik internetowy dla nauczycieli. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Grabczuk, W. (2007): Polityka edukacyjna Unii Europejskiej. Nowe konteksty. Warszawa: WSP TWP.
- Heyd, G. 1990: Deutsch lehren. Frankfurt am Main: Diesterweg Verlag.
- Hosch, W. / Macaire, D. 1993: Bilder in der Landeskunde. Berlin: Langenscheidt
- Huneke, H.-W. / Steinig, W. 1997: Deutsch als Fremdsprache. Eine Einführung. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Karpińska-Szaj, K. (2011): Niezwykły uczeń – indywidualne potrzeby edukacyjne w nauce języków obcych. Poznań. (=Neofilolog 36).
- Kast, B. 1995: Fertigkeit Schreiben. München: Langenscheidt Verlag.
- Kleppin, K. 1994: Fehler und Fehlerkorrektur. München: Langenscheidt
- Komorowska, H. 2001: Metodyka nauczania języków obcych. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Komorowska, H. 2007: Programy w kształceniu ogólnym i kształceniu językowym. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
- Lamsfuß-Schenk, S. (2002): Geschichte und Sprache – Ist der bilinguale Geschichtsunterricht der Königsweg zum Geschichtsbewusstsein? In: Breidbach, S. / Bach, G. / Wolff, D. (2006) (Hrsg.)

- Bilingualer Sachfachunterricht: Didaktik, Lehrer-/Lernerforschung und Bildungspolitik zwischen Theorie und Empirie. Frankfurt am Main: Peter Lang, S. 191-206.
- Meyer, H. (1995): Unterrichtsmethoden. I: Theorieband, II: Praxisband. Berlin. Cornelsen. Scriptor.
- Michońska-Stadnik, A. (2011): Kształcenie językowe dorosłych – nowe doświadczenia i wyzwania dla nauczycieli i lektorów. Poznań. (=Neofilolog 37).
- Müller, M. / Wertenschlag, L. / Wolff, J. 1989: Autonomes und partnerschaftliches Lernen. Berlin u.a.: Langenscheidt Verlag.
- Neuner, G. i Hunfeld, H. 1993: Methoden des fremdsprachlichen Unterrichts. Berlin: Langenscheidt.
- Neuner, G. u.a. 1981: Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht. Langenscheidt Verlag
- Pfeiffer, W. 2001: Nauka języków obcych. Od praktyki do praktyki. Poznań: Wagros. Podstawa Programowa (obowiązująca)
- Rampillon, U. 1989: Lerntechniken im Fremdsprachenunterricht. München: Max Hueber Verlag.
- Rampillon, U. 2000: Aufgabentypologie zum autonomen Lernen. Deutsch als Fremdsprache. Ismaning: Max Hueber Verlag
- Schatz, H. 2006: Fernstudieneinheit 20. Fertigkeit Sprechen. München: Langenscheidt Verlag.
- Schwänke, U. (2005): Die Storyline-Methode. Ein innovatives Unterrichtskonzept in der Praxis. Donauwörth: Auer Verlag.
- Schwerdtfeger, I. Ch. (1997): Der Unterricht Deutsch als Fremdsprache: Auf der Suche nach den verlorenen Emotionen. In: Informationen Deutsch als Fremdsprache 24, S. 587-606.
- Sellin, K. 2004: Wenn Kinder mit Legasthenie Fremdsprachen lernen. München
- Spitzer, M. (2002): Lernen. Gehirnforschung und die Schule des Lebens. München: Spectrum Akademischer Verlag.
- Storch, G. 2001: Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik. München: Wilhelm Fink Verlag.
- Zawadzka, E. 2000. Nauczyciele języków obcych w dobie przemian. Warszawa: Oficyna Wydawnicza "Impuls".
- Żylińska, M. (2012): Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi. Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.
- Podręczniki do nauki języka niemieckiego.

Literatura uzupełniająca:

- Decke-Cornill, H. / Küster, L. (2010): Fremdsprachendidaktik. Eine Einführung. Tübingen: Narr Verlag.
- Häussermann, U. / Piepho, H. (1996): Aufgabenhandbuch. Deutsch als Fremdsprache. Abriss einer Aufgaben- und Übungstypologie. München: iudicium.
- Marciniak, I./ Rybarczyk, R. (2005): Methodik des DaF-Unterrichts im Abriss. Poznań: Oficyna Wydawnicza.
- Pawlak, M. / Mystkowska-Wiertelak, A., / Pietrzykowska, A. (Hrsg.) (2009): Nauczyciel języków obcych dziś i jutro. Poznań-Kalisz-Konin: Wyd. UAM i PWSZ w Koninie.
- Roche, J. (2008): Fremdspracherwerb. Fremdsprachendidaktik. Tübingen: Francke Verlag.
- Rösler, Dieter (2003): E-Learning Fremdsprachen – eine kritische Einführung. Tübingen: Stauffenburg.
- Sarter, Heidemarie (2006): Einführung in die Fremdsprachendidaktik. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Steinig, Wolfgang, / Huneke, Hans-Werner (2011): Sprachdidaktik Deutsch. Eine Einführung.
Berlin: Erich Schmidt.

Storch, Günther (1990): Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik. Theoretische Grundlagen und praktische Überlegungen. München: Wilhelm Fink.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej